

Факти – ліки проти фейків

Спецвипуск

МИГ

Жовтень 2024

Стане простіше отримати житло за програмою «Оселя»

Зменшено суму першого внеску та процент по кредиту

УРЯД вніс низку змін до умов надання пільгових кредитів на житло за державною програмою «Оселя».

Зокрема:

✓ молоді позичальники віком до 25-ти років включно зможуть отримати іпотеку з першим внеском від десяти відсотків (замість 20-ти відсотків);

✓ члени сім'ї внутрішньо переміщеної особи [ВПО] першого ступеня споріднення [батьки, подружжя, їхні діти] зможуть взяти пільговий кредит під сім відсотків;

✓ громадяни зможуть здійснити перший внесок на придбання житла за рахунок житлового сертифіката «Відновлення».

Якщо раніше громадяни могли придбати лише квартиру у будинках, що зводяться, то тепер буде можливість купівлі майнових прав на приватні будинки на етапі будівництва.

Крім того постанова

уряду впроваджує зміну, що стосується продажу нерухомості упродовж року до дати подання заяви на отримання кредиту. Тобто кандидат може взяти участь у програмі, якщо він та члени його сім'ї протягом року до дати подачі заяви на отримання пільгового кредиту не здійснювали відчуження об'єктів житлової нерухомості, сумарна площа яких разом із площею житла не перевищує нормативну

площу житла за іпотечною програмою.

“Звертаємо увагу, що більшість змін набере чинності через 30 днів від дня опублікування цієї постанови, окрім можливості сплати позичальником віком до 25-ти років включно першого внеску від десяти відсотків вартості житла, та можливості придбати житло для ВПО членами їх сім'ї першого ступеня споріднення”, повідомили у Міністерстві економіки.

ТАК ТРИМАТИ!

Суддя у відставці отримав відзнаку «За сприяння обороні Києва»

НА ЧАС повномасштабного вторгнення **мелітопонець Віктор Фомін** разом із родиною був у Києві.

– 25 лютого 2022 року я вже прибув добровольцем до місяця комплектування Сил територіальної оборони ЗСУ. Бажаючих захищати місто було дуже багато. Тоді було незрозуміло, як далеко зайде ворог, тому був створений батальйон ТрО ЗСУ. Кожен був вмотивований настільки, що діяли, як злагоджений механізм. Ми розуміли: якщо зараз пропустимо окупанта у глибоку країну, то не буде України, а, звісно, й постраждають наші родини, – пригадує ті дні мелітопонець.

До місця дислокації роти, якою на той час керував Віктор, прибули і його дружина з сином. Вони, як і багато інших українців, робили свій вклад у перемогу – готували та роздавали їжу, надавали психологічну допомогу і навіть допомагали під час евакуації. А вже підрозділ Віктора Фоміна виконував не лише бойові завдання, а й евакуював людей із Бучі та Ірпеня.

Після тяжких боїв у лютому-березні 2022-го Віктор підписав контракт із Збройними силами України, а потім – новий контракт з одним із добровольчих підрозділів ТрО. Оборонці й зараз забезпечують захист неба

і виконують бойові завдання з виявлення та знешкодження ДРГ. Декілька днів тому мелітопольця запросили на нагородження.

– Я не очікував цієї відзнаки. Дякую усім своїм побратимам, які завжди поруч, вдячний своїй родині за підтримку. Також цю нагороду присвячую полеглим побратимам. Сподіваюся, що вже скоро ми переможемо і звільнимо Мелітополь та інші окуповані міста. Адже в моєму серці Мелітополь був і залишається рідним домом, – каже Віктор.

Нагадаємо, довгий час Віктор Фомін очолював **Мелітопольський міський районний суд**.

ФЕЙКИ

Знову про статус «дитина війни»

У СОЦМЕРЕЖІ Tik-Tok поширюють відео, у якому йдеться про нібито прийняття нового Закону №4995 про статус «дитина війни». Згідно з цим законом, з 1 вересня 2024 року діти буцімто щомісячно отримуватимуть по 15 тисяч гривень протягом трьох років. Як доказ, автор відео показує скріншоти з порталу «Дія» про статус особи «дитина війни». Ідентифікатор послуги – 01199.

Проте ця інформація не відповідає дійсності, повідомляють у **Центрі протидії дезінформації**. Закон №4995, про який йдеться у відео, ухвалили ще у 2017 році і він стосується забезпечення житлом сімей загиблих воїнів АТО, а не присвоєння статусу «дитина війни». Крім того, за ідентифікатором послуги 01199 в порталі «Дія» справді можна отримати статус «дитина війни», однак йдеться лише про осіб, які є громадянами України та яким на час закінчення Другої світової війни [2 вересня 1945 року] було менше 18-ти років.

Цим фейком пропагандисти намагаються ввести в оману українське суспільство. Коли справа дійде до бажання в батьків оформити статус «дитина війни» для своєї дитини, то вони розчаруються в тому, що насправді відповідного закону не існує та спрямують своє невдоволення в сторону української влади.

Шановні читачі!

Ми щиро радіємо, що наші зустрічі будуть частішими!

ДВА З ПОЛОВИНОЮ РОКИ Україна бореться з російською навалю. Боремися усі ми – військові і цивільні, волонтери та громадські діячі, воєначальники і державні мужі, містяни й селяни, працівники прифронтових і віддалених від лінії бойових дій українських земель. Нам важко. Але ми тримаємося і продовжуємо працювати.

Частинкою цього «Ми» є і наше популярне видання – газета «МИГ». Її повноцінний випуск призупинений з березня 2022 року, проте журналісти продовжували працювати, розміщуючи на сайті www.mig.com.ua актуальні новини, коментарі, авторські матеріали. І шукали можливості хоча б періодично дарувати вам радість зустрічі з ДРУКОВАНИМ СЛОВОМ.

Нам це, дякуючи Богу, ЗСУ та міжнародним партнерам, вдається. Протягом червня-серпня 2022 року за допомоги Міністерства закордонних справ Чеської Республіки ми здійснили проєкт «Правда кривду переможе!»

З січня по травень 2023 року за підтримки міжнародної благодійної організації «Фонд Східна Європа» тривав проєкт «Слово правди – наша зброя». Потім до листопада видавати газету допомагала Асоціація «Незалежні регіональні видавці України».

З квітня ми реалізовуємо проєкт «Світ допомагає відновлювати Україну». А тепер раді повідомити, що розпочинаємо ще один проєкт – «Факти – ліки проти фейків», спецвипуски якого також виходитимуть двічі на місяць.

Два з половиною роки гарячої фази війни показали, що російська пропаганда не дремає. Окупанти не втомлюються брехати, що іноземні партнери втягують Україну у кризу, що держава не виконує соціальні зобов'язання, а місцева влада кинула людей напризволяще. Натомість усе відбувається з точністю до навпаки.

У наших спецвипусках за допомогою офіційних джерел ми розвінчаємо міфи російської пропаганди та надамо достовірну інформацію про гуманітарну, економічну, політичну ситуацію в області, про підтримку України Європейським Союзом, США та іншими країнами.

Також ми будемо розповідати про вперту працю, успіхи і досягнення винахідників і підприємців, волонтерів та науковців, лідерів місцевого самоврядування і представників громадськості, лікарів і діячів культури, професорів і студентів, школярів та людей літнього віку. Велику увагу ми приділимо інтеграції із життям у нашому прифронтовому місті вимушених переселенців до тимчасово окупованих територій. Які найкраще знають, чи легко встояти і віднайти себе в незнайомих умовах.

Жителі окупованих територій, яким буде недоступна друкована версія, зможуть ознайомитися зі спецвипусками на нашому сайті.

«МИГ» бореться з навалю разом з усією країною, доносячи людям Правду. ДО ПЕРЕМОГИ!

У Запоріжжі запрацював Центр жіночого лідерства

НОВИЙ ЦЕНТР надає підтримку жінкам та допомагає розвинути нові корисні навички. Кожна жінка та дівчина може прийти до Центру жіночого лідерства «100% Розвитку», щоб віднайти простір комфорту, розвитку та безпеки. Прокатити свої лідерські якості, взяти участь у

майстер-класах чи тренінгах, розвинути нові та корисні навички. І не менш важливо – отримати підтримку.

Центр відкрили завдяки благодійній організації «Мережа 100 відсотків життя. Запоріжжя».

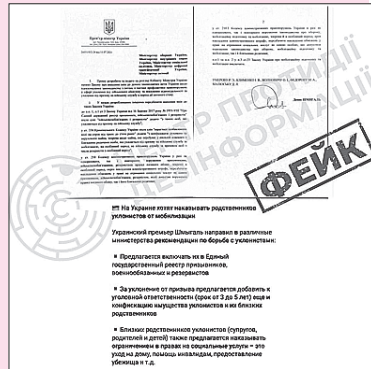
■ Адреса Центру – **проспект Соборний, 212.**

Чи каратимуть родичів тих, хто ухилиється від мобілізації

В АНОНІМНИХ ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛАХ пропагандисти поширюють фотографію нібито офіційного документа, в якому йдеться про покарання родичів тих, хто ухилиється від мобілізації в Україні. Зазначається, що Кабмін ухвалив Постанову про покарання й документ буцімто підписаний Прем'єр-міністром України Денисом Шмигалем.

Як повідомляє **Центр протидії дезінформації**, після перевірки в Секретаріаті Кабінету Міністрів України було встановлено, що цей документ є підробкою. Його формат не відповідає редакційним стандартам, оскільки Прем'єр-міністр не пише таких листів, а видає доручення, які мають іншу структуру. Документ також містить граматичні помилки, а вказаний у ньому номер не відповідає стандартам Кабінету Міністрів. Додатково встановлено, що документа з таким вихідним номером у 2024 році взагалі не існує.

Цей фейк спрямований на створення паніки серед населення та дискредитацію українських державних установ. Пропагандисти використовують такі підробки, щоб підірвати довіру до уряду, посіяти недовіру серед громадян та посилити напругу в суспільстві. Ворог намагається зламати моральний дух українців та послабити їхній опір. Це також частина ширшої кампанії з інформаційної війни, спрямованої на підрив єдності та злагоди в українському суспільстві.

Підготувала **Олена АХІНЬКО**

Військова підтримка ЄС для України перевищила 43 млрд євро

ВІЙСЬКОВА ПІДТРИМКА ЄС для України перевищує 43 млрд євро і зростає щодня. Про це заявив **верховний представник ЄС Жозеп Боррель** на пресконференції після неформальної зустрічі міністрів оборони ЄС у Брюсселі.

“Загалом цивільна й військова підтримка... сягає близько ста млрд євро. Але лише військова допомога становить 43 млрд євро, і ця цифра змінюється щодня”, – зазначив він.

Верховний представник ЄС додав, що зараз **ЄС на 65 відсотків виконав свою початкову мету – доставити в Україну один мільйон боєприпасів**. Улітку відбулося прискорення цього процесу. Промисловість працює на повну потужність.

З точки зору фінансування, ЄС залучив перший транш прибутків від заморожених російських активів. Він становить 1,4 млрд євро. Ці 1,4 млрд євро надійшли через Європейський фонд миру для надання військової допомоги

Україні. Важливою новиною є те, що тепер частина цих коштів спрямовується безпосередньо в Україну, щоб посилити українську оборонну промисловість.

Жозеп Боррель акцентував, що Місія ЄС з військової допомоги Україні [EUMAM Ukraine] продемонструвала значний успіх: “Це найуспішніша навчальна місія, яку будь-коли проводив Європейський Союз. Вона підготувала близько 60-ти тисяч солдатів. Сьогодні міністри домовилися про підвищення цього показника

до 75-ти тисяч за рахунок підготовки ще 15-ти тисяч солдатів до кінця року”.

Верховний представник зазначив, що держави-члени хочуть самостійно ухвалювати рішення стосовно використання далекобійної військової техніки. “Відбулася дискусія на стратегічному

рівні, але було узгоджено, що такі питання надалі будуть частиною політики держав-членів ЄС. Це має бути національним рішенням, ухваленим у межах двосторонніх домовленостей з Україною”.

Джерело: портал Східного партнерства

Розвінчуємо топ-міфи навколо вступу України до ЄС

“Війна заважає вступу України до ЄС”, “Вступ України до ЄС блокуватимуть сусіди – країни ЄС”, “Зі вступом України до ЄС всі українці виїдуть” – такі та інші неправдиві та маніпулятивні твердження час від часу виринають в інформаційному просторі.

Тож **комунікаційна команда Офісу віце-прем’єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції** зібрала основні популярні міфи про вступ України до ЄС та навели аргументи, чому ці твердження – лише міфи.

❌ Війна заважає вступу України до ЄС.

Це не так. Процес вступу до ЄС розпочався у надзвичайно трагічних для України обставинах повномасштабного вторгнення рф в Україну – країна подала заявку на вступ до ЄС на п’ятий день вторгнення, 28 лютого 2022 року. За два роки повномасштабної війни Україна пододала два ключових етапи на шляху вступу до ЄС, які інші країни-кандидати проходили роками. Це отримання статусу кандидата на вступ до ЄС і рішення ЄС розпочати переговори про вступ. Крім того, підготовка до переговорів – етап офіційного скринінгу Єврокомісії українського законодавства на відповідність праву ЄС – вже розпочався раніше, ніж це відбувалось у інших кандидатів. Як правило, спочатку відбувалась фактичне відкриття переговорів на Першій Міжурядовій конференції, а потім Європейська Комісія розпочинала скринінг. У випадку України, скринінг розпочато у січні 2024 року, ще до фактичного відкриття переговорів – переговори розпочались Першою Міжурядовою конференцією 25 червня 2024 року.

❌ Статус кандидата, як і старт переговорів, нічого не означає і не гарантує – Туреччина є кандидатом на вступ до ЄС вже 25 років.

Дійсно, Туреччина і сьогодні формально є кандидатом на вступ до ЄС, цей статус ніхто не відбирав. Але нюанс полягає у тому, що переговори можуть бути зупинені як санкція за відсутність прогресу або через відкати у реформах. У випадку з Туреччиною так і сталося через відкати у реформах у сфері верховенства права, функціонування демократичних інституцій і порушення прав людини. Тому через 11 років після початку, у 2016-му, переговори були фактично зупинені. Тож випадок Туреччини не є орієнтиром для України.

Більше того, орієнтиром для України не є й інші країни-кандидати на вступ у частині швидкості просування. Україна протягом двох років

[2022-2023] вже пройшла ті етапи, які у країн-кандидатів із Західних Балкан через різні причини займали роки.

Виходячи з цього, прогнозуючи швидкість вступу України до ЄС, вже не можна спиратись на досвід інших країн. Єдине, що нам варто враховувати, це всі помилки і досвід як країн Західних Балкан, так і Європейського Союзу.

❌ Вступ України до ЄС залежить від прогресу інших країн-кандидатів на вступ.

Шлях і темп кожного кандидата на вступ до ЄС індивідуальний і заснований на власному прогресі і здобутках. Більше того, після повномасштабного вторгнення рф саме Україна вивела всю політику розширення Союзу з «глухого кута» і надала їй якісний новий імпульс.

❌ Вступ для попередніх країн ЄС був значно легшим, ніж зараз для України. Це тому, що ЄС не хоче бачити Україну членом ЄС.

По-перше, для всіх країн постсоціалістичного табору це було викликом через історичний шлях і всі трансформаційні процеси, які кожна країна проходила по-своєму.

По-друге, крайнім членом ЄС стала Хорватія у 2013 році, тобто 11 років тому і у зовсім іншому геополітичному та гео економічному контексті – до анексії Криму і окупації частини

Донбасу і подальшого повномасштабного вторгнення рф в Україну.

По-третє, сам ЄС ще у 2020 році, за два роки до повномасштабного вторгнення рф в Україну, затвердив нову методологію розширення.

По-четверте, з кожною новою хвилею розширення право ЄС розвивається. Відповідно, кожному наступному кандидатові треба ухвалити більшу кількість актів права ЄС, аніж попередникам. Умови вступу для всіх країн-кандидатів однакові в кожний момент часу і завжди залежать від двох факторів – індивідуального прогресу кожної країни і готовності ЄС прийняти нову державу-члена.

❌ Вступ України до ЄС блокуватимуть сусіди – країни ЄС: Польща, Угорщина, Словаччина.

Вже ухвалені рішення Європейським Союзом надати Україні статус кандидата, а потім відкрити переговори про членство, показують, що це не так.

Тим не менше, дуже важливою є постійна підтримка добросусідських відносин з усіма сусідами-державами ЄС і з Молдовою як країною-кандидатом на членство. Узгодження економічних інтересів, знаходження свого місця у внутрішньому ринку ЄС під час процесу вступу до ЄС є одним із викликів, який долали всі країни-кандидати тоді і члени ЄС зараз.

❌ Зі вступом до ЄС Україна втратить частину суверенітету.

Ми впевнені, що саме це твердження стане ядром російської пропаганди, яка намагатиметься розповсюджувати його через напевно українські канали і голоси.

Але що саме криється під цим? Про це – у наступному спецвипуску

Джерело: Євроінтеграційний портал

Випуск підготувала Ганна ЧУПРИНА

У соцмережах – чергова хвиля активності шахраїв

ОФІЦІЙНИЙ КАНАЛ проєкту **VoxCheck** нагадує про класичні прийоми шахрайства.

❗ Ви бачите допис про виплату у 6500 гривень за програмою «ЄПідтримка» для всіх охочих.

Програма «ЄПідтримка» завершилась у 2022 році, і нових виплат не передбачено. Посилання для «отримання коштів» веде на фішингові сайти – там викрадають особисті дані користувачів.

❗ У вашій стрічці – раптова пропозиція про фінансову допомогу від благодійних організацій «Фонд Ріната Ахметова», «Разом» чи інших.

Насправді ці організації не оголошували про виплати у розмірі 7000 гривень. Тож посилання з допису на жоден із сайтів цих організацій не вело. Натомість за лінком побачите застереження: “Цей ресурс становить загрозу та пов’язаний із викраденням персональної інформації, облікових даних та коштів із банківських рахунків”.

❗ І знову пропонують виплати, і ніби зі сторінки відомого медіа – ТСН. Повідомляють, що Асоціація спорту України теж вирішила роздати по 7500 гривень українцям, постраждалим від війни.

Насправді ніякої виплати від Асоціації спорту України не було, а «сторінка ТСН» – підроблена. Посилання «допомагають» виключно з викраденням персональних даних.

При переході за посиланням відкривалася сторінка з логотипами Мінсоцполітики України та Асоціації «Спортивна індустрія України». Однак на офіційному сайті міністерства інформації про такі виплати немає, а сайт асоціації не оновлювали з 2021 року.

П’ять порад, щоб уникнути шахрайства

■ Не переходьте за незнайомими або підозрілими посиланнями, щоб не опинитися на фішингових сайтах.

■ Не піддавайтеся емоціям. Щоб змусити вас діяти спонтанно, шахраї нерідко провокують на стрес: змушують панікувати чи приймати швидкі рішення.

■ Не розголошуйте в Інтернеті паролі, банківські дані чи іншу особисту інформацію.

■ Завжди перевіряйте офіційні сторінки організацій, що пропонують виплати на значні суми.

■ Пам’ятайте, обіцянка про легкі гроші в Інтернеті – це в більшості випадків і є шахрайство.

ЯК ПОЯСНИЛИ у **Запорізькому обласному центрі зайнятості**, у «Єдиному вікні» кожен може отримати послуги від державних і недержавних організацій, які прямо або опосередковано впливають або підтримують процеси пошуку роботи та працевлаштування людей.

Державна служба зайнятості у цьому сервісі впорядкувала дані про програми підтримки для вразливих категорій громадян та об'єднала довкола них не лише регіональні центри, а й комунальні установи, благодійні фонди, недержавні та громадські організації, міжнародних партнерів.

Людина самостійно може отримати інформацію про допомогу у своєму регіоні та громаді. Для цього необхідно на сайті Державної служби зайнятості перейти за посиланням

«Єдине вікно послуг», де розміщені дані організацій-партнерів, що пропонують свої соціальні послуги.

Варто обрати з випадного списку регіон, район і громаду. Далі натиснути опцію «шукати».

Система запропонує перелік організацій, види послуг та контактні телефони.

— Наразі в «Єдиному вікні послуг» *служби зайнятості доступні 459 програм підтримки людей, які не здатні на рівних конкурувати на ринку праці. Громадяни, які звертаються по допомогу, матимуть доступ до широкого спектра послуг, — розповідає директорка Запорізького обласного центру зайнятості Зінаїда Бойко.*

Зокрема, це:

✓ консультації щодо видів гуманітарної, матеріальної та правової допомоги, на які вони мають право;

✓ індивідуальний супровід на всіх етапах пошуку роботи: від складання резюме до працевлаштування;

✓ психологічна та професійна реабілітація для адаптації до нових життєвих обставин.

✓ консультації і допомоги з питань, що безпосередньо впливають на подальше професійне життя, навчання, працевлаштування, відкриття власної справи.

■ За додатковою інформацією звертайтеся до Contact-центру Запорізького обласного центру зайнятості за телефоном: (0 800) 33-67-28.

Як на Запоріжжі вирішується проблема дефіциту кадрів

Найпопулярніші серед підприємців послуги служби зайнятості в умовах воєнного стану

ЗА ДАНИМИ СТАТИСТИКИ, останнім часом, незважаючи на воєнний стан у країні, пропозицій від роботодавців стає все більше, що свідчить про відновлення багатьох бізнесів. Водночас конкуренція на вакансії залишається на низькому рівні. Повномасштабне вторгнення росії призвело до кризової ситуації на ринку праці через міграцію громадян, мобілізацію до ЗСУ тощо. Зокрема, виник значний дефіцит кваліфікованих кадрів та представників робітничих професій.

Як відзначає Державна служба зайнятості, вже минулого року 37,5 відсотка роботодавців мали проблеми з наймом. З них 26,7 відсотка посилалися на збільшення кадрового дефіциту, 25,5 відсотка — мобілізацію [зокрема, небажання чоловіків оформлюватися на роботу офіційно], 17,8 відсотка — недостатню кваліфікацію претендентів.

Також фахівці платформи пошуку роботи в Україні **robota.ua** провели опитування понад 600 підприємств — 75,1 відсотка з них відзначили, що постали перед труднощами в наймі персоналу саме через дефіцит кваліфікованих кадрів.

Наразі служба зайнятості пропонує цілу низку послуг, які мають покращити ситуацію з дефіцитом кадрів на ринку праці.

Розповідаємо про ті з них, які найбільш популярні серед українських роботодавців.

Оперативний добір претендентів на замовлення роботодавця

Здійснюється у форматі «Роботодавець — рекрутер — шукач роботи», де центральною ланкою виступають фахівці служби зайнятості, які з-поміж шукачів роботи підбирають для роботодавців саме тих претендентів, чиї освіта, навички, досвід та особисті якості максимально відповідають заявленим вимогам вакантної посади.

За даними **Запорізької служби зайнятості**, цією послугою користуються як потужні запорізькі підприємства-роботодавці, так і фізичні особи-підприємці. Так, від початку 2024 року 320 ФОП звертали до центру зайнятості по допомогу в підборі персоналу.

Професійне навчання

на замовлення роботодавця

Роботодавець має можливість подати до центру зайнятості замовлення на здійснення навчання безробітних за професіями, потрібними саме для його підприємства. Вимоги роботодавця будуть враховані при створенні робочого навчального плану, а також він може бути залученим до оцінювання результатів отриманих знань та навичок претендентів на працевлаштування.

Навчання може здійснюватися як у навчальних закладах різних форм власності, підприємствах, установах, у ФОПів, так і в центрах професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

У Запоріжжі з початку року на замовлення роботодавців проходять навчання 128 зареєстрованих безробітних.

Програми сприяння зайнятості та фінансової підтримки підприємців

З метою створення нових, а також збереження вже діючих робочих місць, роботодавці користуються активними програмами сприяння зайнятості.

Одна з них — компенсація роботодавцю фактичних витрат у розмірі єдиного внеску за кожен працівника, направленого на нове робоче місце. Завдяки цій програмі у поточному році на нове робоче місце працевлаштовані 45 запорізьких безробітних з наданням компенсації ЄВ суб'єктам малого підприємництва [відповідно до постанови КМУ від 18.04.2023 року №338]. З-поміж них 38 працевлаштовані до фізичних осіб-підприємців.

Можливість розміщення вакансій

Вакансії, які розміщуються в персональному кабінеті роботодавця, автоматично з'являються на офіційному сайті служби зайнятості, Єдиному порталі вакансій та телеграм-каналі «Робота зараз: Державна служба зайнятості», а фахівці центрів зайнятості одразу починають підбір відповідних кандидатів.

Зареєструвати особистий кабінет можна за посиланням <https://www.dcz.gov.ua>

Компенсація витрат роботодавцям на оплату праці за працевлаштування ВПО

Розмір компенсації — 8000 гривень за кожен працівника, направленого на нове робоче місце, не більше трьох місяців [за працевлаштованих осіб з інвалідністю — не більше шести місяців].

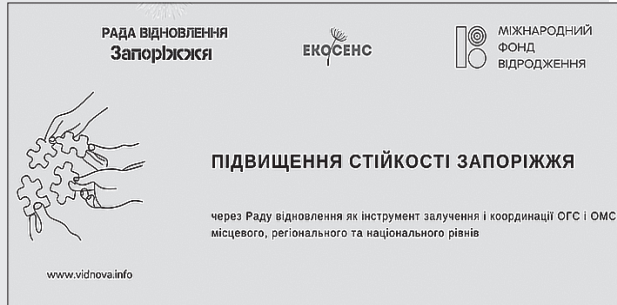
На Запоріжжі у 2024 році завдяки програмі надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок бойових дій під час воєнного стану в Україні кількість працевлаштованих осіб, щодо яких прийнято рішення про надання компенсації, склала 582 особи. У тому числі 204 особи працевлаштували фізичні особи-підприємці.

— Бути підприємцем — особлива праця. Запрошуємо запорізьких підприємців скористатися послугами Служби зайнятості. Завітайте до регіонального офісу «Зроблено в Україні», де ви можете отримати консультаційну підтримку та супровід щодо регіональних і державних програм підтримки бізнесу, а також програм та проектів служби зайнятості, — каже директорка Запорізького обласного центру зайнятості Зінаїда Бойко.

■ Офіс «Зроблено в Україні» працює з понеділка по п'ятницю за адресою: м.Запоріжжя, вул.Рекордна, 166, телефон (0-800) 600 368.

Впроваджується проєкт для підвищення стійкості містян

ГРОМАДСЬКА організація «Екосенс» почала Проєкт для підвищення стійкості Запоріжжя через «Раду відновлення». Він сприятиме активній участі громадян у прийнятті рішень, які стосуються відновлення міста. Це допоможе збільшити соціальну згуртованість та активність жителів.

Ініціатива об'єднує та координує діяльність організацій громадянського суспільства [ОГС] та органів місцевого самоврядування [ОМС] із питань відновлення та розвитку міста. Проєкт «Підвищення стійкості Запоріжжя через «Раду відновлення» як інструмент залучення і координації ОГС і ОМС місцевого, регіонального та національного рівнів» підтримує регулярне і оперативне залучення громадськості та експертів місцевого і регіонального рівня до створення «Програми комплексного відновлення» та «Візії Запоріжжя-2030» при Запорізькій міській раді, а також у групі з «Громадської безпеки та згуртованості ПРООН».

«Рада відновлення Запоріжжя» як місцева низова громадська коаліція бере на себе функції співпраці з національними експертами та працює як дорадчо-консультаційний орган для місцевої влади з питань відновлення.

У рамках проєкту для громадських активістів та представників влади буде проведено навчання з побудови діалогу та ненасильницької комунікації. Це допоможе їм краще вирішувати конфлікти під час проведення громадських слухань, зборів та консультацій.

Щомісяця відбуватимуться відкриті діалоги між громадянами та владою, де обговорять гострі питання життя міста. До участі запросять містян, ВПО, керівників ОСББ, представників військових та поліції. Обговорення гострих питань у спокійній обстановці сприятиме зменшенню соціальної напруженості, кращому розумінню одне одного та вирішенню проблем.

Експертна група проведе дослідження «Добре врядування Запоріжжя очима влади та громади», допоможе покращити комунікацію і співпрацю між владою та громадою, а також запустити нові інструменти участі, які наразі не використовуються у Запоріжжі.

Так, містяни дізнаються про те, як створити та зробити більш ефективними органи самоорганізації населення — ОСН, такі як квартальні та прибудинкові комітети.

Планується проведення громадських обговорень і стратегічної екологічної оцінки «Програми комплексного відновлення» та «Програми соціально-економічного розвитку Запоріжжя на 2025 рік».

— Якісна і демократична підготовка стратегічних програм і планів відновлення Запоріжжя із залученням місцевих і національних експертів, із врахуванням потреб різних верств населення надзвичайно важливі, тому що їх реалізація забезпечить в наступні три-п'ять років ефективніший розвиток і відновлення Запоріжжя, що відобразиться на житті всього 750-тисячного міста, — підкреслює керівниця проєкту Тетяна Жавжарова, голова ГО «Екосенс». — Теорія та практика долучення до органів самоорганізації населення, допомога у підготовці та поширенні петицій, звернень, зборів підвищать рівень громадської активності запорізьких та сприятимуть зміцненню демократичних засад і стійкості Запорізької громади.

До реалізації проєкту долучиться низка громадських організацій, які входять до «Ради відновлення Запоріжжя»: «СпільноHUB», «Дивосвіт», «Національна платформа стійкості та згуртованості», Ресурсний центр «Круг», «Довкола», «Мазаль Тов», «Центр розвитку бізнес-технологій та культури», «Патріот».

Таким чином, проєкт ГО «Екосенс» та Ради відновлення Запоріжжя сприятиме підвищенню ефективності співпраці між громадськими ініціативами та органами влади для стійкості та сталого розвитку Запорізького регіону. Очікуваний результат проєкту — демократичне створення програмних документів із розвитку та відновлення Запоріжжя, із врахуванням потреб місцевої громади.

Проєкт «Підвищення стійкості Запоріжжя через «Раду відновлення» як інструмент залучення і координації ОГС і ОМС місцевого, регіонального та національного рівнів» реалізується ГО «Екосенс» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

У попередніх випусках «МИГ» ми розповідали про правову базу України щодо отримання агропідприємствами [і не тільки] компенсації збитків, завданих війною. А чи взагалі це можливо, враховуючи підступну поведінку окупантів та складність збору необхідної доказової бази?

Агросектор Запоріжжя під час війни: чи реально отримати відшкодування збитків

Агресор повинен платити!

Світовий досвід каже: так, отримання компенсації за збитки від держави-агресора можливо. Зокрема, Німеччина як після першої, так і після другої світових війн виплачувала репарації; Ірак виплачував збитки за окупацію Кувейту в 1990-1991 р.р.

До повномасштабного вторгнення Україна подала в суд на росію за збитки, завдані окупацією з 2014 року, та використання нафтових родовищ у Чорному морі. Спочатку країна-агресор відмовилася брати участь у судових процесах, але згодом визнала правочинність цих слухань [судовий процес ще не завершено].

У листопаді 2022 року Генеральна Асамблея ООН більшістю голосів ухвалила резолюцію «Забезпечення засобів правового захисту та репарацій у зв'язку з агресією проти України». Згідно з документом, росія має бути

притягнута до відповідальності за агресію проти України. Серед юридичних наслідків – рф має відшкодувати збитки.

І вже зараз Україна вперше спрямувала до Держбюджету конфісковані кошти підсанкційних осіб.

Окрім репарацій, є безліч інших механізмів та фінансових інструментів для отримання відшкодування збитків. Наприклад, Хорватія після Балканської

війни залучала внутрішні ресурси для виплат громадянам, які постраждали від війни. Також гроші надходили від продажу майна, націоналізованого після розпаду Югославії.

Але ніякі репарації не можливі без фіксації збитків. Тому аграріям варто бути готовими до проходження певних процедур у майбутньому, коли відповідні механізми запрацюють.

Збираємо доказову базу

У кожному конкретному випадку рішення про те, як зафіксувати шкоду [збитки], має прийматись індивідуально. Серед загальних способів фіксації шкоди [збитків], завданої країною-агресором, можна виділити такі:

- ✓ звернення до Національної поліції [порушення кримінального провадження та фіксація факту знищення або пошкодження майна];
 - ✓ звернення до ДСНС [фіксація пожежі або руйнації];
 - ✓ самостійна фіксація [фото/відео зйомка, покази очевидців, свідків];
 - ✓ складання актів про пошкодження із залученням органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади;
 - ✓ оформлення внутрішніх наказів підприємства [списання активів, часткове зупинення діяльності підприємства тощо];
 - ✓ проведення експертизи та оцінки пошкодженого майна;
 - ✓ фіксація пошкодження нерухомого майна на порталі «Дія»;
 - ✓ фіксація на ресурсі Офісу Генерального прокурора;
 - ✓ фіксація на державному сайті, створеному за підтримки Президента України, Мін'юсту, Офісу Генпрокурора, інших організацій для документування воєнних злочинів.
- Варто пам'ятати, що збір доказової бази – важливий етап, адже в суді діє принцип змагальності сторін: кожна сторона повинна довести ті факти, на які вона посилається, як на підставу своїх вимог.

ІЗ ПОЧАТКОМ ВІЙНИ Володимир Малихін із Донецчини переїхав на Запоріжжя, де з нуля створив нову пасіку. Мешканець Краматорська тепер на Хортиці виготовляє цілющі продукти бджоларства.

На малій батьківщині він майже 40 років займався справою свого життя – бджоларством, але війна внесла свої корективи: чоловік втратив житло та пасіку у Дробишівському лісництві на Донецчині. Проте не втратив найголовнішого – любові до бджіл. А у Запоріжжі вимушеному переселенцю завдяки гранту вдалося відновити виробництво – купити вулики та обладнання.

– До бджоларства я прийшов випадково – далекою 1985-го року. Згодом я здобув профільну освіту і почав розширювати пасіку, адже отримував задоволення від процесу. Через десять років у мене було 100 сімей бджіл, а через п'ятнадцять – уже 200, – розповів бджолар.

Зараз пасіка Володимира Малихіна налічує понад 60 вуликів, в кожному з яких близько 50 тисяч бджіл.

Але чоловік не планує зупинятися. Володимир також досліджує корисні властивості продуктів бджоларства. За його словами, маточне молочко відоме своїми омолоджуючими і загальнозміцнюючими властивостями. Його рекомендують для підвищення імунітету, поліпшення обміну речовин, нормалізації роботи нервової системи та травлення. Трутневий гомогенат особливо корисний для чоловіків. Він допомагає при проблемах з потенцією і при захворюваннях простати. Його також можна приймати жінкам для лікування гормональних порушень і безпліддя.

– До війни я самостійно збирав від восьми до десяти кілограмів маточного молочка і до тридцяти кілограмів гомогенату за сезон, – поділився бджолар.

■ За інформацією департаменту агропромислового розвитку Запорізької ОДА, наразі на підконтрольній Україні території Запорізької області налічується 550 пасік. У них утримують близько 12-ти тисяч бджолосімей. Цьогоріч одна родина бджіл збирала в середньому від 15-ти до 20-ти кілограмів меду.

Оцінюємо збитки: орієнтовний алгоритм дій

Про алгоритм дій щодо отримання аграріями у майбутньому компенсації за завдані агресором збитки розповів директор департаменту агропромислового розвитку Запорізької ОДА Олександр Яшинецький.

Він зазначив, що сьогодні у правовому полі України зароджуються нові механізми для фіксування та доведення майнових втрат, яких зазнали бізнеси від агресії рф.

Загалом алгоритм дій підприємства/бізнесу, що зазнали майнових втрат, можна поділити на такі етапи:

- ✓ інвентаризація активів;
- ✓ оцінка розміру шкоди;
- ✓ збір доказової бази;
- ✓ відшкодування.

Визначаємо розмір шкоди

Розмір матеріальних збитків можна оцінити шляхом проведення незалежної оцінки. Дані, які потрібні для оцінки:

- ✓ матеріали інвентаризації;
- ✓ документи з бухгалтерського обліку;
- ✓ фінансова звітність;
- ✓ матеріали аудиту тощо.

Підприємство, яке зазнало збитків, може самостійно звертатися до експертів державних спеціалізованих установ та укласти договір з експертом. У такому випадку буде проведено експертне дослідження.

Різнниця між висновком експерта й висновком експертного дослідження полягає в тому, що у другому випадку експерт не попереджається про кримінальну відповідальність, а висновок експертного дослідження оцінюється судом разом з іншими доказами у справі.

За результатами оцінки майна складається звіт про оцінку майна, який підписується оцінювачами та скріплюється підписом керівника суб'єкта оціночної діяльності.

Ви можете замовити проведення незалежної оцінки або експертного дослідження чи судової експертизи.

Як відбувається інвентаризація активів?

На початковому етапі при оцінюванні збитків підприємству потрібно провести інвентаризацію активів.

Для оцінки збитків бізнес має провести інвентаризацію станом на перше число місяця, що настає за місяцем, у якому з'явилася можливість доступу до активів, первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку, та показати результати інвентаризації в бухгалтерському обліку відповідного до звітного періоду.

Що для цього потрібно?

Керівник підприємства видає наказ про проведення інвентаризації та створює інвентаризаційну комісію.

До неї входять:

- ✓ апарат управління підприємства;
- ✓ бухгалтерська служба [представники аудиторської фірми, централізованої бух-галтерії, компанії, яка здійснює ведення бухгалтерського обліку на підприємстві на договірних засадах];
- ✓ працівники підприємства, які знають об'єкт інвентаризації, ціни та первинний облік [інженери, технологи, механіки, виконавці робіт, товарознавці, економісти тощо].

Інвентаризаційну комісію

очолює керівник підприємства [його заступник] або керівник структурного підрозділу підприємства, уповноважений керівником підприємства. За фактом проведення інвентаризації складається інвентаризаційний акт.

У Порядку №326 визначено перелік із 22-х видів втрат, до яких, серед іншого, входять економічні втрати підприємств внаслідок знищення та пошкодження їхнього майна, втрати фінансових активів, а також втрачена вигода від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності.

Яким чином і коли можна буде отримати відшкодування?

Теоретично існують два шляхи відшкодування шкоди:

- ✓ за рішенням органів судової влади України;
- ✓ за рішенням міжнародних судових органів.

Зупинимось докладніше на зверненні до українських судів, адже саме цей спосіб є простим і доступним кожному бізнесу. В судах України російська федерація не може виступати відповідачем. Проте 14 квітня 2022 року Верховний Суд висловив позицію, що такі справи можуть розглядатися в українських судах незалежно від того, чи є представники рф на судовому засіданні. Отже, наразі можна використовувати весь обсяг доказової бази та українське законодавство для встановлення, як мінімум, фактів завдання шкоди та втраченої вигоди.

У зв'язку з відсутністю посольства рф в Україні та розриву дипломатичних відносин виникає питання, як виконуватимуть такі рішення суду. Однозначної відповіді на нього юридична спільнота ще не має. Проте, поза всяким сумнівом, звертатися до українських судів потрібно, щоб

надійніше фіксувати заподіяну шкоду.

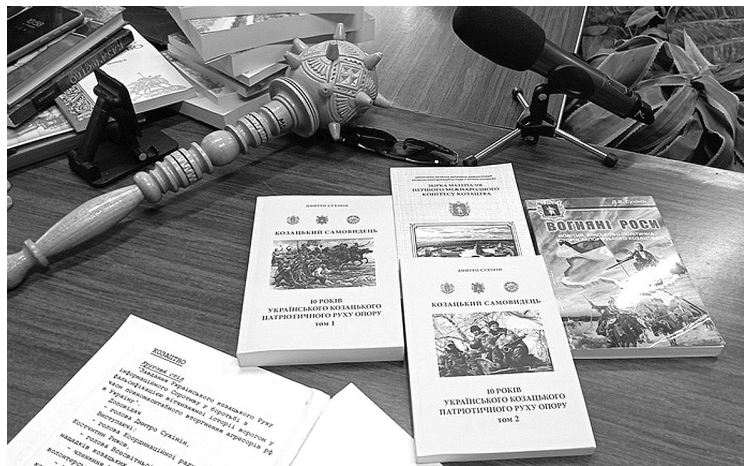
Сьогодні Україна вживає дипломатичних заходів для розробки дієвого механізму відшкодування збитків.

До них залучені:

- ✓ Україна в особі Фонду відновлення майна та зруйнованої інфраструктури України [такий фонд створено, і вже діє офіційний рахунок, відкритий у НБУ, отримувач – Міністерство інфраструктури України];
- ✓ країна-агресор [шляхом продажу заарештованих російських активів по всьому світові та акумуляції їх у Фонді відновлення майна та зруйнованої інфраструктури України];
- ✓ цільові фонди, у які кошти переказуватимуться конкретними країнами та міжнародними державними організаціями: МВФ, Світовим банком, ЄБРР.

Отримання реального відшкодування може затягнутися на роки. Проте ми все одно віримо в Перемогу та швидке відновлення всіх активів, які втратив український бізнес.

Підготувала **Світлана ШКАРУПА**

МИ – РАЗОМ!

Як козаки чинять інформаційний опір окупантам

У ЦЕНТРІ журналістської солідарності при Запорізькій обласній організації НСЖУ відбулося засідання «круглого столу» під назвою «Завдання Українського козацького руху інформаційного спротиву у боротьбі з фальсифікацією вітчизняної історії ворогом у часи повномасштабного вторгнення агресорів РФ в Україну». У ньому взяли участь представники козацьких організацій, влади, наукових установ, навчальних закладів, військовослужбовці.

Верховний отаман Українського патріотичного козацтва Дмитро Сухинін повідомив, що рух козацького інформаційного спротиву дуже важливий, бо російські окупанти намагаються свої воєнні злочини закамуювати відвертою брехнею.

Власне, інформаційний опір з боку козацьких організацій існує вже десяти років, дане питання є стратегічним у боротьбі за Незалежність України. До лав опору залучено козаків із десяти областей, а також письменників, журналістів, істориків, воїнів ЗСУ. Було створено інформаційні сайти, сторінки в Інтернеті, а також видано чимало книг, серед яких «Вогняні роси», «Українське козацтво – новітня історія», «Козацький самовидець», «Десять років Українського патріотичного козацтва» та інші.

Головним завданням руху було збереження і примноження пам'яті: за вивченням спадщини Миколи Костомарова, Якова Новицького, Дмитра Яворницького та інших достойників про роль Гетьманщини, Війська Запорозького Низового – не забути про сучасників. Про тих, хто

поклав життя на вітар боротьби за Незалежність України та її державність.

“Сучасні козаки повинні зібрати й підготувати матеріали про діяльність нинішніх козацьких організацій. Тобто, написати новітню історію Українського козацтва, показати всьому світові, що проти агресора воює зараз весь український народ”, – вважає Дмитро Сухинін.

Він запропонував долучити до цієї справи державні органи, а також усі інституції, яким не байдужий інформаційний спротив: Міжнародний конгрес Українського козацтва й Міжнародну спілку українських козацьких письменників, включаючи друзів із діаспори.

Воїн ЗСУ Микола Григоряк зазначив, що тема інформаційного спротиву надзвичайно актуальна, бо агресор подає інформацію так, як вигідно йому.

“Запущена величезна інформаційна машина з боку ворога. Вони уміють усе поставити з ніг на голову, все переінакшити, перекурити. Дещо їм вдається. Наприклад, тема мобілізації. Вони

добилися того, що черг біля військоматів тепер немає. Більшість повідомлень нині – в мережах Інтернету. Тому треба працювати саме там, показувати події, які є, правда. Наша молодь працює переважно у Світовій павутині, черпає звідти новини. Хотілося б, щоб і держава до цього долучилася”.

Ветеран російсько-української війни Артем Сахаров підкреслив, що росіяни кидають на інформаційні диверсії величезні кошти. На які підкуповують в Україні заборонців. Після повномасштабного вторгнення СБУ викрила понад дві тисячі шпигунів росії в Україні. А колаборантів налічується вже близько чотирьох тисяч. “Зрадники наводять на наші міста і села ракети, від яких гинуть люди кожного дня”, – сказав пан Артем.

Заступник директора департаменту культури Запорізької обласної військової адміністрації Павло М'яло повідомив, що Міністерство культури та стратегічних комунікацій в інформаційному опорі буде концентруватися на трьох напрямках:

✓ боротьба з російською пропагандою на тимчасово окупованих територіях;

✓ донесення правди, що росія знищує українців як націю і зброєю, і інформаційно;

✓ впровадження програми підтримки української мови як державної, у тому числі оновлення фондів і поповнення сучасною українською літературою книгозбірень.

Проректор Таврійського державного агротехнологічного університету Олександр Ломейко зауважив, що в університеті і коледжах зараз навчається майже 10 тисяч студентів. Це патріоти, які вірять, що повернуться до рідного міста і будуть його відновлювати та розбудовувати. Поза тим патріотичне виховання потребує достовірних джерел, а наукова бібліотека університету [як і музей, багато експонатів якого було присвячено козацтву] знищені окупантами.

Молодь сидить у соцмережах, на Тіктоці чи Телеграмі, де, на жаль, мало правди. Тому українська історична література, у тому числі книги, видані козаками, мають

бути у вільному електронному доступі.

На засіданні «круглого столу» також виступили депутата Запорізької обласної ради Ірина Півень, консул Латвії в Україні Юрій Підгорний, доктор історичних наук Георгій Шаповалов, членкиня Міжнародного козацького волонтерського штабу Вікторія Дехтерук, директор Федорівського центру профтехосвіти Андрій Зеленцов, заступник верховного отамана Українського патріотичного козацтва Леонід Собокар, керівник Всеукраїнської федерації козацьких бойових мистецтв Олександр Притула та інші. Журналісти, члени Національних спілок журналістів і письменників України Валентин Терлецький та Іван Кушніренко поділилися з учасниками «круглого столу» творчими задумами.

Журналістка Антоніна Букреева зауважила, що про діяльність козацтва дуже мало інформації у соцмережах. Тому, напевно, потрібно козакам менше сподіватися на владні органи, а робити свої індивідуальні виступи у Тіктоці, Facebook, YouTube тощо.

Філармонія міцно тримає мистецьку оборону

ЗАПОРІЗЬКА обласна філармонія розпочала 85-й концертний сезон програмою Grand Concert. Напередодні цієї події у філармонії відбулася прес-конференція, де журналісти дізналися про крайні здобутки артистів та плани на майбутнє.

Генеральна директорка філармонії, заслужена працівниця культури України Ірина Конарева розповіла, що шість працівників закладу боронять зараз Україну, а увесь колектив, попри небезпеку і близькість до зони бойових дій, продовжує працювати і підтримувати морально-психологічний стан як захисників і захисниць, членів їх родин, так і усіх інших мешканців міста і вимушених переселенців.

З початку 2024 року спостерігається позитивна динаміка: проведено 130 культурно-мистецьких заходів, обслуговано понад 30 тисяч слухачів.

“Ми доводимо, що здатні створювати креативні мистецькі проекти і втілювати сміливі ідеї для усіх вікових категорій поціновувачів музики, – сказала Ірина Конарева. – Ми розуміємо потугу культурної дипломатії, тому робимо усе, аби про високий професійний рівень знало більше глядачів. Тому беремо участь у багатьох всеукраїнських та міжнародних конкурсах і фестивалях”.

Три роки поспіль колективи та солісти закладу здобувають перемоги на Національному фестивалі розвитку культури в сучасному українському

суспільстві «Код нації». Серед минулорічних переможців – академічний козацький ансамбль пісні і танцю «Запорожці», Запорізький академічний симфонічний оркестр, піаніст Артур Остапчук. Цього року солістка філармонії Юлія Якса здобула перше місце у номінації «Співочий жанр» за сценічне виконання твору «Україна солов'їна!», авторами якого є знамі запоріжці поет Петро Ребро та композитор Євген Пасічник. А солістка-інструменталістка Вікторія Терещенко [бандура] з концертмейстером Світланою Зеленьською [фортепіано] вибороли перше місце у номінації «Інструментальний жанр» за виконання твору «Українська рапсодія» Івана Левицького.

Продовжено традицію проведення Міжнародного конкурсу-фестивалю дитячого та юнацького виконавського мистецтва «Акорди Хортиці». Його переможці мали змогу виступити на великій сцені не тільки із Запорізьким академічним симфонічним оркестром, а й на сцені Київської філармонії разом з народною артисткою України скрипалькою Богданою Півненко. Про концертні програми розповіла **провідна майстриня**

сцени солістка Юлія Якса. “Намагаємося дивувати і радувати глядачів своєю творчістю. Приходять люди і дякують за лікування душі, це дуже потрібно,десь поплакати,десь знайти душевну відраду. Тож будемо і надалі вражати, дивувати і захоплювати слухачів цілющою музикою”.

У листопаді – прем'єра для любителів джазу «Легкий джаз осені».

12 грудня на слухачів чекає «Музика душі», а там – і різдвяно-новорічні концерти.

«Запорожці»

прирастають талантами

Директорка-розпорядниця академічного козацького ансамблю пісні і танцю «Запорожці» Орислава Довженко розповіла про плани колективу, який у 2024 році відзначив 30-річчя. У складні часи вдалося не лише

зберегти творчий склад, а й наростити сили.

Вокалістка ансамблю **Ольга Пацернюк** готує на 29 листопада сольну програму.

До **Дня Святого Миколая** «Запорожці» оновлять фольклорну програму про віру в добро і Україну, аби вона стала ще яскравішою та цікавішою.

“Думаємо над новою програмою, можливо, на друге півріччя сезону. Також глядачі хочуть ще почути «Фольк і джаз», бо ми тільки двічі її показували, а кажуть, що прем'єри відбуваються до десяти показів”, – сказала Орислава Довженко.

Пес Патрон і музика вільних

Про цікавини проекту «Філармонія – дітям» розповів учасник усіх дитячих програм, **майстер**

розмовного жанру актор **Юлій Гаврилов**.

“Власне, учасники проекту «Філармонія – дітям» працювали і до відкриття концертного сезону, подарувавши малюкам пречудову казку «Пес Патрон і компанія», яку дуже добре сприйняли і маленькі, і дорослі глядачі. Коли діти після концерту залюбки фотографувалися з героями казки, відчувалося, що ці емоції потрібні як глядачам, так і артистам”, – сказав Юлій Гаврилов.

Уже продемонстровані програми «Пори року. Осінь» та «Прощі величність Музику». Не виходять із репертуару і такі популярні програми, як «Історія скрипкового ключа» та «Музичні професії».

На маленьких глядачів чекає кілька прем'єр. Серед них – «Захоплююча пригода Україною», присвячена музиці українських композиторів, з неочікуваними прихованими перлинами, які для запоріжців будь-якого віку будуть приємним відкриттям.

Із колективом Musik Men для дітей готують програму «Діснея у стилі джаз».

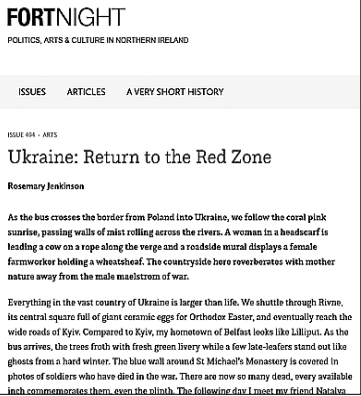
“Як діти сприймають джаз – це щось неймовірне. Власне, як і дорослі. Бо джаз – це музика вільних, а для українців воля – понад усе”.

До зустрічі у концертній залі!

Україна: повернення до «червоної зони»

БІЛЬШЕ РОКУ «МИГ» спілкується з ірландською письменницею Розмері Дженкінсон, яка за цей час двічі приїздила до Запоріжжя, відвідувала ближні громади, Мирове, Нікополь, Краматорськ. Пані Розмері – щирий друг України. Вона розповідає правду про велику війну своїм землякам. І допомагає тим самим протистояти російській пропаганді, яка запустила свої тенета по всьому світу.

Після приїзду до Запоріжжя у травні цього року Розмері Дженкінсон написала дві великі статті: «Ілюзія нормальності у Нікополі» для газети Critic та «Україна: повернення до червоної зони» для журналу Fortnight. З фрагментами останньої пропонуємо ознайомитися нашим читачам.

...Я їДУ нічним потягом до Запоріжжя, великого промислового міста на Півдні України, і коли потяг під'їжджає, над металургійним заводом піднімаються клуби рожевого диму. Мій перекладач Олексій Стояновський підвозить мене до готелю головним проспектом Соборним, завішаним плакатами з обличчями загиблих воїнів. Далі їдемо на острів Хортиця, щоб побачити дамбу Запорізької ГЕС, яка постраждала від російських обстрілів. Відновлювальні роботи, що тривають, відлунюють над річкою. Вода наразі лине з греблі каскадами. Веселка вигинається в бризках, і в теплих сонячних променях вона відчувається як проблиск надії.

Мирове, Виводове, Нікополь...

Моя головна мета приїзду в Україну – знову відвідати **Мирове**, оскільки я хочу побачити, як справляються люди, з якими я спілкувався під час останньої поїздки. За годину їзди від Запоріжжя, громада Мирове складається з групи сіл, деякі з яких знаходяться в зоні дії російської артилерії.

Ми зупиняємося біля закритого дитячого садка в Мировому, і нам показують маленькі ліжечка з рожевими пуховими ковдрами, де раніше спали діти. Видовище неймовірно зворушливе... Цього року було зафіксовано лише десять нових народжень порівняно з понад вісімдесятьма до війни. Тим часом було побудовано новий підземний притулок, його прикрашають домашні килими та кольорові іграшки.

У **Виводовому** зруйнована російськими ракетами школа також має нове підземне укриття. Вчителі та громада зібрали основні кошти, але ще потрібна допомога. Проблема полягає в тому, що гуманітарні та благодійні організації вважають за краще не працювати в «червоних зонах» менш ніж за 60 км від лінії фронту. До Виводового менше 30-ти кілометрів...

Через дорогу в Будинку культури Віра та Людмила зайняті тим, що вишивають сорочечки-вишиванки для немовлят і передають їх до пологового будинку в Дніпрі. Проект називається «Народжені у вишиванці» і покликаний заохотити жінок народжувати дітей під час війни. Віра прикрашає мене традиційним червоним бісером і герданом. Я не можу повністю позбутися відчуття, що я отримую племінні намиста з віддалених корінних земель, але одна з причин, чому чужинців так тепло приймають, полягає в тому, що громада «червоної зони» втратили міжнародну увагу.

По поверненні до готелю, тієї ночі дзвонить **Олексій** і повідомляє, що Одесу атакували з Криму. *“Очікується більше нападів на різні міста”*, – попереджає він мене. На щастя, ніч минає тихо. Вранці з Олексієм їдемо півтори години до **Нікополя**, куди ми отримали спеціальний дозвіл. Над кущами бузку на дорозі височіють опори. Ми проїжджаємо повз нафтобазу, яка сильно постраждала від «нальоту», як українці евфемістично називають ракетний удар, і зупиняємося біля торгового центру «Епіцентр», повністю зруйнованого двома іншими ракетами.

Нікополь часто обстрілюють з російського боку Каховського

водосховища, а зі схилу пагорба добре видно окуповану Запорізьку атомну електростанцію за 6 км.

Про Перемогу тепер фантазують

...Життя в Запоріжжі відрізняється таким чином, що люди на Заході не можуть собі уявити. Олексієву машину розбили в січні, і у воєнний час було важко дістати нове вікно. Він також сподівався під час цієї поїздки відвезти мене до Краматорська, але через погані дороги, якими ми їхали, колеса були надто розбиті.

У той же час я бачу деякі позитиви навіть з огляду на гостроту війни. Наприклад, мені подобається те, що будівлі в Києві часто фарбують у теплі жовті та помаранчеві кольори, на відміну від звичайних скляних і бетонних передмість сусідньої столиці Варшави. Центр міста не заповнений спальними мішками безхатченків, як у кожній європейській столиці. Існує набагато більше відчуття спільноти, ніж на атомізованому Заході.

В останню ніч у Запоріжжі я зустрілася з Анною Чуприною з газети «МИГ» та Ольгою Вакало з «Радіо на Дотик». Анна каже мені, що читає молодих українських істориків, які пишуть про тисячолітнє протистояння України

та Росії. Вона також захопила долю колишніх українських письменників, викреслених радянським режимом, і є пристрасною прихильницею підкасту літературознавиці Віри Агеевої «Шалені авторки». Її надихає це нове відродження. Цінність мистецтва була продемонстрована війною. Найбільше мистецтво допомогло зміцнити українську ідентичність, що розвивається.

Питаю і Анну, і Ольгу, як, на їхню думку, буде розгортатися війна.

“Це просте запитання, – усміхається Ольга, – але дуже складна відповідь”.

Під час нашої зустрічі в жовтні минулого року Анна сказала мені, що українці тепер не планують, а сподіваються. Тепер же вони «фантазують» про багато речей, а найперше – про Перемогу України. Бо фантазії живуть у голові і здаються більш конкретними, ніж повітряні надії.

А Ольга каже: *“Чим довше триває війна, тим міцніша моя віра, що на все воля Божа, і віра переможе. Я починаю думати, що мої молитви можуть бути навіть важливішими за мою іншу роботу. Але... Можливо, віра впала, але повинні знайти в собі силу, щоб продовжувати”*.

Незважаючи ні на що, бойовий дух в Україні живе.

«Червона помада» пасує до заплаканих очей...

ЗНЕРВОВАНІСТЬ СУСПІЛЬСТВА ЗРОСТАЄ – життя у війні виснажує всіх. То що вже казати про тих, хто воює, хто чекає звісток із фронту? Що сказати про стан тих, хто втратив синів, чоловіків?

Дізналася, що у Запоріжжі існує жіноче волонтерське товариство, в якому четверо жінок поховали чоловіків та синів, а ще четверо – мають тільки надію, що рідні, які зникли безвісти, живі...

Саме про емоційний та психологічний стан жінок, які втратили на війні своїх чоловіків, йшла мова у форум-виставі* «Червона помада». Подія зібрала повну залу у Запорізькій обласній бібліотеці для юнацтва.

Створив цю виставу – вже не першу – Центр ветеранського розвитку Запорізької області. Керувала творчим процесом провідна бібліотекарка ЗОБЮ, досвідчена джокерка Лариса Головка. Завдяки її професійній роботі [“це як диригент в оркестрі”, – пояснює пані Лариса], глядачі приєдналися до реальної, багатой на гострі моменти, вистави. Всі п'ятеро акторів – аматори, та життєві ситуації, які вони розігрують, вихоплені з життя... Про

*Сутність інтерактивної роботи форум-театру – це пошук у рамках запропонованої вистави, разом із учасниками й учасницями, шляхів вирішення проблеми чи виходу зі складної життєвої ситуації.

безпорадність жінки у горі та намагання його подолати [подарована подругою червона помада викликає сумну усмішку, бо пасує вона ...до заплаканих очей].

“Окрім того, що ці жінки проходять власне пекло [навіть якщо оточуючі у цьому «не впевнені»], суспільство робить це пекло екзаменаційним. Чи досить «правильно і гідно» вона страждає? Чи досить вже минуло часу, щоб вона дозволила собі жити? І чи взагалі це дозволено?», – коментує свою роль головної героїні **Ольга Плечун**.

Про відсутність співчуття, якому виправдання нема, та кожен його знаходить: хтось заради самоствердження, а

хтось у тому, що йому теж колись було боляче. Як-от, всі три героїні, яких зіграла **Ольга Червінська**, котра попередила мене перед виставою, до якої доклалася максимально: *“Я граю головну злодійку!”*.

Де вихід? Щоб героїні не вийти у вікно, рятуючись від болю, мають бути щирі стосунки та співчуття поруч. А про це має подбати багатоліке знервоване суспільство.

“До цієї події ми йшли кілька місяців, – розповіла співробітниця Центру ветеранської підтримки, активна учасниця вистави, Ольга Червінська. – Обговорювали, які теми зараз актуальні, як їх краще донести до глядача, репетирували, пробували різні варіанти. Актори вистави – не професіонали,

більшість з них грали вперше у житті, але це колектив із членів родин військових, ветеранів, загиблих воїнів. Тому група не з чуток розуміла проблему... Звісно, неможливо тільки форум-виставою покласти край проблемі, але варто принаймні звертати увагу суспільства на почуття тих, хто втратив рідну людину та підтримувати один одного у такий тяжкий час”.

“Тема, яку ми підняли у виставі, дуже болюча і ще «невидима» для суспільства, – вважає Лариса Головка. – Тому важливо, щоб вдови полеглих українських Героїв не відчували себе пригнобленими, мали справжню повагу в суспільстві і їхні права були більш захищені на рівні держави”.

І щоб суспільство побачило жінок, які втратили та плачуть за коханими, як героїня вистави Люба: *“До тебе, хоч боса по склу...”*.

Щоб помічали червону помаду як намагання бути сильними та красивими.

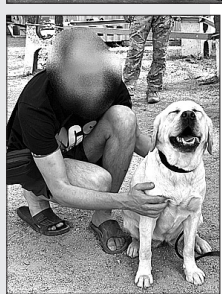
Інеса АТАМАНЧУК,
фото авторки

Допомагають одужувати

КІНОЛОГИ разом зі службовими собаками беруть участь в пілотному проєкті з психоемоційної підтримки військових. Про це повідомили на сторінці **Кінологічного центру поліції Запорізької області у Facebook**. До центру приходять військові, які проходять реабілітацію в медичних закладах.

Спілкування з собаками дає можливість надовго стримати страх, депресію, напругу, знизити неухважність і мобілізувати рухові функції. *“Ми впевнені, що цей метод розкриває військових, розслабляє, підвищує їхню довіру, “собака ніколи не зрадить”, “це друг, який завжди мовчки вислухає”.... Якусь таку особливість та емоції вони викликають у більшості чоловіків. І ми раді в цьому допомогти”*, – розповідають співробітники кінологічного центру.

24 жовтня – День ООН; Всесвітній день інформації про розвиток; Міжнародний день дипломатів; Всесвітній день боротьби з поліомієлітом; Міжнародний день дій на захист клімату.

25 жовтня – День військового капелана в Україні; День маркетолога; Міжнародний день боротьби жінок за мир; Європейський день цивільного правосуддя; Міжнародний день художника; Всесвітній день опери; День карате.

26 жовтня – День інтерсексуальних людей.

27 жовтня – День української писемності та мови; День автомобіліста та дорожника; початок розстрілів української інтелігенції в урочищі Сандормох; День незалежності Туркменії; Всесвітній день працетерапії; Всесвітній день аудіовізуальної спадщини; День преподобного Нестора Літописця.

В ніч на 28 жовтня Україна перейде на зимовий час, перевівши стрілки годинників на годину назад.

28 жовтня – день прийняття Верховною Радою [1989] закону «Про мови в Українській РСР», яким встановлювався статус української мови в якості державної; День визволення України від фашистських загарбників; Всесвітній день дзюдо; Міжнародний день анімації; Міжнародний день шкільних бібліотек; Міжнародний день анімації; День бабусь і дідусів.

29 жовтня – День державної служби охорони; Всесвітній день боротьби з інсультом; Всесвітній день лікаря ультразвукової діагностики; Міжнародний день псоріаза.

30 жовтня – Міжнародний день медсестер відділень ортопедії.

31 жовтня – Міжнародний день економії; Міжнародний день Чорного моря; Всесвітній день міст.

24 жовтня – 240 років від дня заснування Академічної гімназії у Львові як складової частини Львівського університету [на той час – Цісарсько-королівська академічна гімназія при Цісарсько-королівському університеті для русинів]; 110 років від дня народження Петра Аврамовича Потапенка [1914–1999], українського бандуриста, хорового диригента [США].

25 жовтня – 95 років від дня народження Петра Федоровича Сингаївського [1929-1995], українського поета, прозаїка, перекладача; 85 років від дня народження Василя Тимофійовича Скуратівського [1939-2005], українського письменника, журналіста, народознавця, етнографа, фольклориста, видавця.

26 жовтня - 160 років від дня народження Євгена Пилиповича Вотчала [1864–1937], українського вченого в галузі фізіології рослин, ботаніка, одного із засновників прикладної фізіології сільськогосподарських рослин, педагога, організатора школи українських ботаніків-фізіологів.

27 жовтня - 120 років від дня народження Юрія Андрійовича Крохмалюка [відомий під псевд. Тис, Тис-Крохмалюк, 1904–1994], українського письменника, журналіста, історика, видавця, громадсько-культурного діяча [США].

28 жовтня – 110 років від часу бою на горі Ключ під м.Сколе [Львівська обл.] між Українськими січовими стрільцями та російською армією; 110 років від дня народження Миколи Прокоповича Ярового [1914–2001], українського поета-гумориста, письменника, редактора.

29 жовтня - 125 років від дня народження Пилипа Якимовича Остапчука [1899–1965], українського актора, режисера, драматурга [Канада]; 120 років із дня народження Олександра Морозова [1904–1979], конструктора бронетанкової техніки; 100 років від дня народження Анатолія Никифоровича Шкурка [1924–2019], українського художника.

30 жовтня - 160 років із дня народження Віталія Боровика [Боровикова, 1864-1937], поета, публіциста, перекладача, громадського діяча, репресованого; 125 років від дня народження Володимира Павловича Зосимовича [1899–1981], українського вченого-селекціонера, генетика; 110 років від дня народження Вадима Борисовича Гомоляки [1914–1980], українського композитора, педагога; 80 років із дня народження Віктора Шпортька [1944-2015], естрадного співака, педагога; 75 років від дня народження Олега Богдановича Лишеги [1949–2014], українського поета, прозаїка, драматурга, перекладача, художника, скульптора.

31 жовтня - 120 років від дня народження Дмитра Михайловича Косарика [Косарика-Коваленка, 1904–1992], українського письменника, літературознавця; 100 років від дня народження Анатолія Дмитровича Консулова [1924–1986], українського архітектора, скульптора, дизайнера, графіка

ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

■ ІМЕНИННИКИ

24 жовтня – Іван, Микола, Олексій, Опанас, Петро [за старим календарем – Зінаїда, Іларіон, Лев, Макар, Олександр, Пилип].

25 жовтня – Валерій [Богдан, Денис, Домініка, Іван, Кузьма, Лаврентій, Макар, Максиміліан, Мартин, Микола, Олександр, Остап, Тарас, Ян].

26 жовтня – Антон, Василь, Дмитро, Опанас [Антон, Веніамін, Злата, Інокентій, Микита, Микола, Трохим, Яків,].

27 жовтня – Андрій, Валентин, Марк, Нестор [Гнат, Кузьма, Максиміліан, Михайло, Назар, Парасковія, Петро].

28 жовтня – Арсен, Ганна, Георгій, Дмитро, Іван, Максим, Микола, Степан [Афанасій, Денис, Дмитро, Іван, Лук'ян, Семен, Юхим, Ян].

29 жовтня – Анастасія, Андрій, Василь, Віктор, Ганна,Євген, Іван, Кирило, Марія, Микола, Олексій, Опанас, Павло, Пилип [Олексій, Георгій, Дементій, Євген, Єгор, Іван, Леонтій, Ян].

30 жовтня – Анастасія, Артем, Герман, Йосип, Леонід, Макар, Максим, Марк, Матвій, Олександр, Олена, Петро, Семен, Степан [Андрій, Антон, Дем'ян, Йосип, Кузьма, Леонтій, Олександр].

31 жовтня – Анатолій, Артем, Василь, Іван, Леонід, Микола, Олександр, Олексій, Петро, Роман, Сергій, Степан, Федір, Яків [Андрій, Гавриїл, Давид, Єлизавета, Єфросинія, Злата, Йосип, Лука, Микола, Семен, Сергій, Теодор, Федір, Юліан].

■ МІСЯЧНИЙ КАЛЕНДАР НА ЖОВТЕНЬ

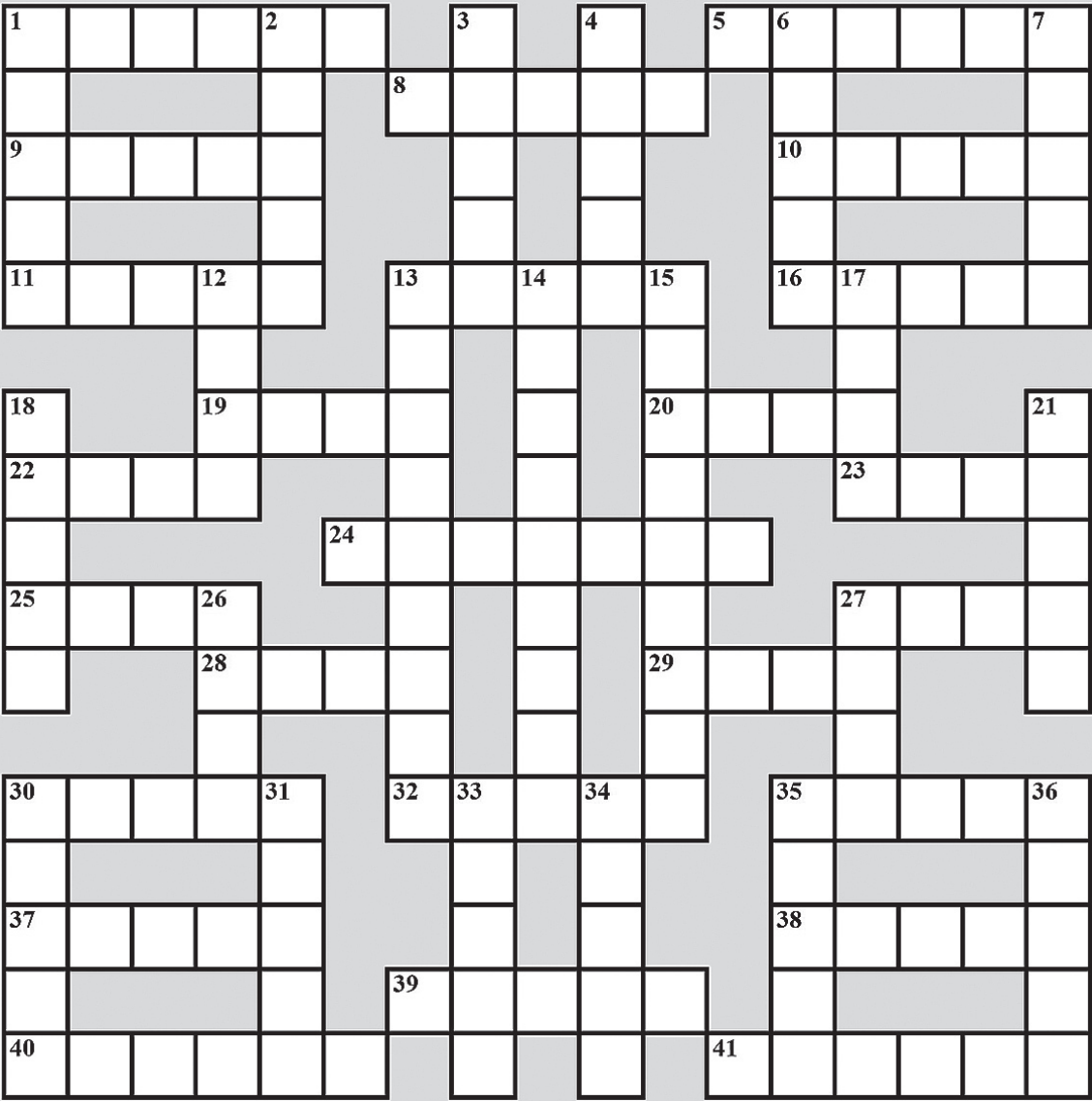
- Сприятливі дні: **24, 29, 30.**
- Найкращі дати для досягнення цілей: **24.**
- Несприятливі дні: **26, 28, 29, 31.**

- Сприятливі дні для:**
- ✓ взаємостосунків: **26, 30;**
 - ✓ весілля та вінчання: **24, 29, 30, 31;**
 - ✓ важливих справ та починань: **24, 27, 29, 30;**
 - ✓ походу до лікаря: **29, 30;**
 - ✓ творчості та спорту: **26;**
 - ✓ стрижки: **24, 26, 29; 31;**
 - ✓ фарбування, освітлення, зафарбовування сивини: **24, 26, 29;**
 - ✓ видалення пігментних плям, бородавок: **24-26;**
 - ✓ очищувальних масок та процедур: **24-31;**
 - ✓ придбання одягу, взуття та інших практичних товарів **24.**

■ САД З ГОРОДОМ У ЖОВТНІ

- Загалом сприятливі дні для посіву/посадки овочевих культур: **29, 30.**
- Несприятливі дні для посіву, посадки та пересадки будь-яких рослин: **31.**
- Сприятливі дні для:**
- Посадки та посіву:
 - ✓ черешні, плодово-ягідних і декоративних чагарників та дерев: **24;**
 - ✓ смородини: **24-26;**
 - ✓ живих огорож, чагарників: **24-28;**
 - ✓ абрикосів, вишні, сливи, груш, айви, персика, винограду: **29, 30;**
 - ✓ газону, ґрунтопокривних рослин, ліан, сидератів: **27, 28;**
 - ✓ цибулинних та бульбових, трав'янистих одно- та багаторічників, пряних трав, лікарських та чайних культур: **27-30;**
 - ✓ моркви, петрушки на корінь, часнику, цибулі ріпчастої, декоративних та інших їстівних цибуль, міцелію: **29, 30.**
- Вдалі дні для:
 - ✓ обрізки дерев і чагарників: **24;**
 - ✓ консервації, обробки, ремонту теплиць та парників, овочесховищ: **24-26;**
 - ✓ боротьби з шкідниками та захворюваннями: **24-28, 31;**
 - ✓ консервації, сушіння: **24-31;**
 - ✓ пророщування та стратифікації насіння: **29-31;**
 - ✓ обробки ґрунту: **31.**

КРОСВОРД ВІД СЕРГІЯ КРИЖАНІВСЬКОГО

По горизонталі:

1. Хто не має власної думки й повторює чужі слова. **5.** Занюхана частина рослини. **8.** Урочистий огляд військ. **9.** Потрухи на ковбасу. **10.** ЛЕЙБЛ Ярличок на джинсах. **11.** Тенденція змін. **13.** Хулігани, шахраї, неавторитетні злочинці. **16.** Кам'яна брила або гора з стрімкими схилами та гострими виступам. **19.** Бік судна. **20.** Самотній спів. **22.** Місце «ночівлі» вагонів. **23.** Майданчик із сіткою. **24.** Вид глиняного посуду великого розміру напівсферичної форми з широким отвором. **25.** Населений пункт неміського типу. **27.** Радянська самохідна 203-мм гаубиця. **28.** Проникнення військових частин у тил ворога з певною метою. **29.** Теплі три місяці. **30.** Нестерпні, жахливі умови, обставини. **32.** Збройні сили. **35.** Кам'яні «джунглі». **37.** «Рахівник» на стадіоні. **38.** Слово або вислів, як замаскована підказка. **39.** Коронавірусна хвороба. **40.** Підземний роботяга. **41.** «Чорна» тополя.

По вертикалі:

1. Водій боліда. **2.** Ділянка землі при садибі, для вирощування овочів. **3.** Швидкий біг коня навскач. **4.** Правило, яке має найвищу юридичну силу. **6.** Давньослов'янське божество, покровитель скотарства, багатства й торгівлі. **7.** Одна з трьох грацій, богинь краси – «сяюча». **12.** Авіатраса. **13.** Тканина в клітинку та північна сусідка англійки. **14.** Відсутність пігменту. **15.** Країна навколо Канберри. **17.** Відстань від ноги до ноги під час ходіння як міра довжини. **18.** Місто, батьківщина Жванецького. **21.** Вертикальна частина будови. **26.** Птах, що мучив Прометея. **27.** Кінь у стилі «міні». **30.** Настійне прагнення до чого-небудь. **31.** І вогневі позиції, і укриття для живої сили і бойової техніки. **33.** ... добрим не буває. **34.** Рим це Італія, а Делі? **35.** Плюс без палички. **36.** У «Титаніка» їх було 11.

Відповідь на кросворд, опублікований 19 вересня

По горизонталі: 1. Заповіт. 4. Кабінет. 6. Автор. 9. Оазис. 11. Акведук. 12. Автобан. 14. Тіло. 16. Кінь. 17. Муха. 18. Максі. 19. Флюс. 20. Кула. 22. Нонет. 24. Доба. 26. Куба. 27. Осло. 28. Порціон. 31. Лісоруб. 33. Акула. 34. Ірина. 35. Асканія. 36. Шагрень.

По вертикалі: 2. Абрек. 3. Танок. 4. Краса. 5. Еріка. 7. Авеста. 8. Адольф. 10. Замок. 11. Атом. 13. Натс. 15. Омана. 16. Кіото. 20. Клоп. 21. Акація. 23. Нанду. 24. Долоня. 25. Араб. 29. Оазис. 30. Нація. 31. Лаваш. 32. Урфін.

Опалювальний сезон на Запоріжжі

ЗА СЛОВАМИ голови Запорізької ОВА Івана Федорова, мешканці регіону отримують натуральну допомогу у вигляді дров чи пеллетів або фінансову допомогу на закупівлю твердого палива. Зазначається, що тверде паливо для опалювального сезону отримають понад 21,7 тисячі родин. Зокрема, жителі Воздвижівської громади Пологівського району за підтримки БО «БФ «Карітас Запоріжжя» вже отримали брикети. Міжнародний Комітет Червоного Хреста збирається забезпечити брикетами село Верхня Терса.

Роздача паливних брикетів у Воздвижівській громаді

Також жителям прифронтових територій нададуть грошову допомогу для закупівлі паливних матеріалів на опалювальний

сезон. Зокрема, Міжнародний Комітет Червоного Хреста виявив наміри забезпечити виплатами Гуляйпільську громаду.

“До надання фінансової допомоги долучилися 13 міжнародних донорів. Вдячний ERC, УВКБ ООН, DRC, PIN, МКЧХ, Acted, CORE, BF Pomogam, UFF, JERU, Posmishka, Dorcas, Caritas за підтримку найвразливіших мешканців нашого прифронтового регіону”, – зазначив Федоров.

Фото – Facebook «Карітас Запоріжжя»

Як поліцейські навчаються долати стрес у воєнний час

У ЗАПОРІЖЖІ, яке щоденно потерпає від війни, поліцейські отримали важливу допомогу в рамках спеціального тренінгу щодо методів керування стресом.

Тренінг став частиною ширшого проекту, який передбачає облаштування кімнати психологічної підтримки для працівників правоохоронних органів.

Протягом двох днів поліцейські знайомилися з комплексними методами управління стресом. Вони засвоїли як творчі техніки, наприклад, арт-терапію, що допомагає висловлювати емоції через мистецтво, так і практики, спрямовані на роботу з тілом, такі як медитація та м'язова релаксація, що знімають фізичну напругу. Також проводилися сеанси біофестивалю, які сприяли глибокому розслабленню та активації внутрішніх резервів організму.

“Практика створення кімнат релаксу для правоохоронців [Wellbeing Room, Relax Room], вже існує у США, Великобританії”, – розкаже голова ГО «Простір надії» Юлія Плецька. – Наприклад, у Великобританії створення кімнат відпочинку було пов'язане зі скороченням державного фінансування

існуючих спортзалів та їдалень у поліцейських департаментах. Однак підтримка прийшла від благодійних організацій, що дозволило створити простори відпочинку для підтримки ментального здоров'я співробітників поліції”.

Ідея реалізації такого проекту у Запоріжжі була активно підтримана обласною профспілковою організацією атестованих працівників органів внутрішніх справ України, зокрема її керівником Віктором Вікторовичем Нестеренком. За його словами, “створення такого простору може стати чудовим інструментом для підтримки поліцейських, покращити їх психологічний стан та дозволить відчувати небайдужість до своєї особистості”.

Ініціативу «Кімната психологічного розвантаження: проект підтримки ментального здоров'я працівників поліції» впроваджує ГО «Простір надії» за технічного адміністрування ІСАР Єднання та сприяння Програми розвитку ООН [UNDP] в Україні за фінансової підтримки Європейського Союзу, наданої в межах проекту «EU4Recovery – Розширення можливостей громад в Україні».

росіяни використовують ШІ для інформвійни проти України

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ у Центрі протидії дезінформації, в українському сегменті соцмереж шириться велика кількість дописів, які містять фото з явними ознаками генерації штучним інтелектом [ШІ]. Це фото нібито українських військових із закликами привітати їх чи то з днем народження, чи то з весіллям. Також є схожі дописи про врятованих тварин, дітей або літніх людей. Подібні публікації часто поширюються ботами. Світлина отримують тисячі взаємодій від реальних користувачів, що сприяє швидкому просуванню сторінок, які у соцмережах може використати росія в інформвійні проти України. На сторінках з ШІ-зображеннями збирається велика аудиторія, яка не надто критично ставиться до побаченого у мережі та сприйнятлива до інформманіпуляцій. І ворог отримує майданчик для просування небезпечних для України наративів. Дописи можуть використовуватися і для шахрайства, адже часто містять шкідливі посилання, замасковані, наприклад, під петиції, яку необхідно підписати.

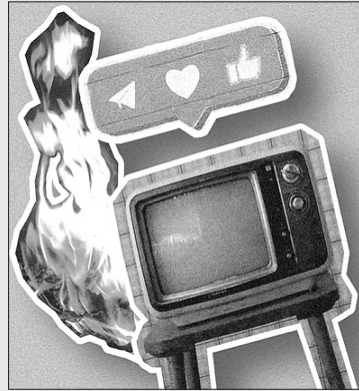
Українці продовжують отримувати новини здебільшого із соціальних мереж

ГОЛОВНИМИ джерелами новин для українців продовжують бути соціальні мережі – мова йде про Telegram, YouTube та Facebook. Причому сервісом Telegram користуються майже 80 відсотків респондентів. Такі дані представлені у звіті Громадянської мережі «Опора» про медіаспоживання українців у часи війни. Понад 59 відсотків українців користуються YouTube для отримання новин, понад 44 відсотки респондентів обирають для цієї мети Facebook.

Соціальні мережі залишаються основним джерелом новин для 73,4 відсотка українців, хоча вони стали не такими популярними, як минулого року. Телебачення втратило значну частину аудиторії – лише 42 відсотки українців обирають телебачення як джерело новин. Так само втратили популярність радіо та друковані ЗМІ.

Молодь найчастіше обирає соціальні мережі й Інтернет загалом для споживання новин. Новини у соцмережах споживають 93,3 відсотка українців віком від 18-ти до 29-ти років та 85,3 відсотка – віком від 30-ти до 39-ти років. Люди віком від 40-ка до 49-ти років [81,8 відсотка проти 87 відсотків у 2023 році] та від 50-ти до 59-ти років [71,5 відсотка проти 80,1 відсотка] стали рідше обирати соцмережі.

У 2024 році лише 18,9 відсотка молоді віком 18-29 років та 21,1 відсотка віком 30-39 років дізнаються новини з телебачення. Найбільш популярним воно є серед людей, старше 50-ти років. Його обирають 51,2 відсотка українців віком від 50-ти до 59-ти років, 65,2 відсотка – від 60-ти до 69-ти та 77,1 відсотка – віком від 70-ти років. Телебачення перевершує всі

інші джерела новин лише серед українців, старше 60-ти років.

Telegram є особливо популярним серед молоді – понад 90 відсотків респондентів віком від 18-ти до 29-ти років використовують цей майданчик для отримання новин.

Telegram впевнено тримає першість як серед жіночої аудиторії [82,8 відсотка], так і серед чоловічої [72 відсотки]. На другому місці серед чоловіків зі значним відривом знаходиться YouTube, його обирають 63,7 відсотка чоловіків та понад 56 відсотків жінок. Жінки набагато активніше використовують Facebook [47,9 відсотка] порівняно з чоловіками [40,4 відсотка] та Instagram [32,8 відсотка проти 25,6 відсотка]. TikTok для отримання новин використовують майже однаково як чоловіки [26,3 відсотка], так і жінки [27,2 відсотка].

У розрізі регіонів Telegram є популярнішим на Півдні та в Центрі [його обирають близько 80-ти відсотків жителів цих регіонів], а на Сході та Заході він є менш популярним [74,2 відсотка та 72,7 відсотка відповідно].

Джерело: портал «Інтернет свобода» <https://netfreedom.org.ua/>

Ворог запустив Telegram-бот буцімто для пошуку українських військовополонених

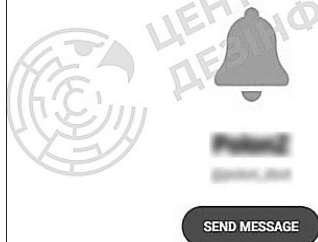
РАШИСТИ НАВМІСНО маніпулюють чутливими темами, щоб охопити якомога більше людей та отримати доступ до їхніх персональних даних. Про це повідомляють у Центрі протидії дезінформації. Зазначається, що Telegram-бот буцімто для пошуку українських військовополонених – це пастка, створена для крадіжки особистих даних користувачів.

Достовірну інформацію про військовополонених та цивільних заручників можна отримати лише в Національному інформаційному бюро при Мінінтер'єрації.

Раніше ворог вже запуслав подібну кампанію під умовною назвою «Дозор». Тоді

Много получаю обращений с Украины — люди просят помочь найти в российском плену их родных. Теперь такая возможность есть. Наши сделали бот [смайлик], куда можно написать, чтобы найти своих из числа пленных.

Проект POLON помогает найти тех, кто не пропал и выбрал жизнь. Писать можно сюда:

росіяни намагалися зібрати різноманітні дані: про особовий склад Сил оборони, зокрема, співробітників ТЦК, військову техніку й логістичні шляхи її транспортування, військові об'єкти та об'єкти критичної інфраструктури тощо.

Генеральний директор Геннадій ДЕРИБАС

ГАЗЕТА «МИГ»
Виходить з 12 листопада 1939 р.
[до 1 січня 1991 р. – «Комсомолец Запоріжжя»].
Засновник і видавець:
ТОВ «Газета «МИГ»

приймальня: (061) 787-52-11;
служба розповсюдження: (061) 787-51-41;
E mail редакції: postmaster@mig.com.ua Web-сторінка: www.mig.com.ua
Рекламна служба газети «МИГ»: (067) 610-64-24, 787-51-94, 787-50-44,
rs@mig.com.ua, reklama@mig.com.ua

Редакція виплачує гонорари лише за замовлені матеріали.

НАША АДРЕСА: м. Запоріжжя, пр. Соборний, 152, 5-й поверх.
Зупинка міського транспорту: «Площа Пушкіна».
Адреса для кореспонденції: а/с 8030, м. Запоріжжя, 69095.
Газета виходить раз на тиждень щочетверга. Обсяг 2 д.а.
Друк офсетний. Тираж 15000 прим.
Номер рішення Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення №2064 від 13.06.24 р.
ідентифікатор медіа R30-04543
Зам. № 2400119

Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність наведених фактів і цитат, економіко-статистичних даних, власних імен, географічних назв та інших відомостей, а також за розголошення даних, які не належать до відкритих публікацій. Редакція може публікувати статті в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора. Відповідальність за достовірність реклами несуть рекламодавці. Використання матеріалів, опублікованих на сторінках газети та сайту «МИГ», можливе лише за згодою редакції. Листування з читачами – тільки на сторінках газети. Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються. В опублікованих програмах телепередач можливі зміни. Співробітники «МИГ» – гуманісти. Якщо ви знайшли в номері нашої газети помилки та неточності, сприймайте, будь ласка, це правильно: є люди, для яких пошук друкарських помилок – велике задоволення. І лишати їх цього – не гуманно.

Дякуємо, що ви нас читали!